

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Π. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1946 ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΘΕΙΣΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΝ

ΤΗΣ 28^{ΗΣ} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1946

ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΕ,

Ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ ἔργου τῆς Ἀκαδημίας κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος 1946 οὐδένα ἔχει νὰ ἀναφέρῃ θάνατον μεταξὺ τῶν ἡμετέρων καὶ ξένων μελῶν τῆς Ἀκαδημίας, οὕτω δὲ τοῦλάχιστον κατὰ τὸ τμήμα τῶν ἐπιστημονικῶν μνημοσύνων ἢ παροῦσα ἔκθεσις εἶναι εὐχαρίστως ἐλλιπής.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὑπαρχόντων κενῶν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ ἡ Ὀλομέλεια τοῦ σώματος μετὰ πλήρωσιν τῶν ὑπὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ διαγραφόμενων διατυπώσεων ἐξέλεξεν ἐν τῇ Α΄ τάξει τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν τακτικὸν μὲν μέλος τὸν μέχρι τοῦδε πρόσεδρον Ἀκαδημαϊκὸν κ. Παναγιώτην Ζερβόν, πρόσεδρα δὲ μέλη τὸν κ. Ἐμμανουήλ Μανουσάκη, τὸν κ. Βασίλειον Κριμπάν καὶ τὸν κ. Μάξιμον Μητσόπουλον, ἄνδρας διαπρέποντας ἐν τοῖς ἐπιστημονικοῖς αὐτῶν κλάδοις καὶ ἱκανούς, ὅπως προαγάγῃ τὸ ἔργον τῆς Ἀκαδημίας καθ' ὃν ρυθμὸν προήγαγον τὴν ἐπιστήμην αὐτῶν καὶ ἐκτὸς τῆς Ἀκαδημίας εὐρισκόμενοι.

Ἡ ἀνάκτησις καὶ ἡ συντήρησις τῆς δραστηριότητος τῆς Ἀκαδημίας μετὰ τὴν ἀναστολὴν καὶ τὴν διαταραχὴν αὐτῆς διὰ τὴν παρεμπεσοῦσαν ἐθνικὴν περίστασιν, ἐπιβάλλει ἡὑξημένην ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ ἡὑξημένην κρατικὴν ἐπικουρίαν, ἵνα καταστῇ δυνατὴ ἡ συμπλήρωσις τῶν κενῶν τῶν δημοσιευμάτων τῶν μὴ ἐκτυπωθέντων κατὰ τὴν κατοχὴν καὶ ἵνα προχωρήσῃ ὁμαλῶς ἡ ἔκδοσις τῶν νεωτέρων δημοσιευμάτων τοῦ Ἰδρύματος, τὰ ὁποῖα συσσωρεύονται καθ' ἕκαστον ἔτος περισσότερα. Ἐὰν ἀποβλέψωμεν εἰς ἄλλα ἔθνη, θὰ παρατηρήσωμεν ὅτι καὶ χῶραι, παθοῦσαι ἱκανὰς ζημίας καὶ ὑλικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἐκ τοῦ πολέμου, δὲν ἐθεώρησαν ὥς τι δευτερεῦον τὴν ἀναζωογόνησιν τοῦ πνευματικοῦ αὐτῶν καὶ ἐπιστημονικοῦ βίου, ἀλλ' ὥς τὸ πρῶτιστον αὐτῶν καθῆκον πρὸς τε τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν ἐθνικὴν τῶν φιλοτιμίαν ὥς ἐθνῶν πεπολιτισμένων ἤτοι ἐθνῶν, παρὰ τοῖς ὁποίοις πρέπει νὰ κυριαρχῇ τὸ πνεῦμα ἐπὶ τῆς

ύλης. Ἡ Κυβέρνησις ἐνίσχυσεν οἰκονομικῶς τὴν Ἀκαδημίαν, ἀλλὰ διὰ μικρῶν σχετικῶς χρηματικῶν ποσῶν, ἀνεπαρκῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐπιτακτικῶν ἀναγκῶν τῆς Ἀκαδημίας. Ἐὰν ἡ Πολιτεία ἔχῃ τὴν γνώμην ὅτι χρειάζεται ἡ θεραπεία τῆς ἐπιστήμης πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἔθνους, τότε ἄς φανῇ γενναιοτέρα καὶ πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν καὶ πρὸς πᾶν ἄλλο ἐπιστημονικὸν ἴδρυμα, συντελοῦν εἰς τὴν ἀγαθὴν ὑπόληψιν τῆς χώρας. Γινώσκομεν τὰς οἰκονομικὰς στενοχωρίας τῆς ἀναξιοπαθούσης πατρίδος μας, οὐδ' εἴμεθα ἀνάλγητοι πρὸ τῶν ἀτυχῶν αὐτῆς, ἀλλ' ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι ἐπιβάλλεται πᾶσα προσπάθεια καὶ πᾶσα θυσία πρὸς συντήρησιν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς πνευματικότητος τοῦ ἔθνους, ἡ ὁποία εἶναι προαιώνιον αὐτοῦ γνώρισμα.

Ὅτι δὲ ἡ Ἀκαδημία ἀπολαύει ἐκτιμήσεως παρ' εὐρυτέροις Ἑλληνικοῖς κύκλοις καὶ θεωρεῖται ὡς σημαντικὸς παράγων τοῦ ἐθνικοῦ βίου φαίνεται καὶ ἐκ τῶν κληροδοσιῶν καὶ ἀθλοθεσιῶν καὶ δωρεῶν, τῶν ὁποίων πλείονας περιπτώσεις εἴχομεν καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1946.

Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος πληροφορηθεῖσα τὴν σοβαρὰν οἰκονομικὴν δυσχέριαν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε περιστῇ ἡ Ἀκαδημία ἀδυνατοῦσα νὰ καταβάλλῃ ἓν τινι στιγμῇ καὶ αὐτὴν τὴν συνδρομὴν τοῦ τηλεφώνου αὐτῆς, προέβη αὐτοβούλως εἰς τὴν ἀπόφασιν, ὅπως ἐνισχύσῃ τὴν Ἀκαδημίαν διὰ 5 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, οὕτω δὲ ἀπηλλάγη τὸ μὲν ἴδρυμα τῆς ἐπαιτείας, τὸ δὲ Κράτος τῆς μομφῆς τῆς ἀδιαφορίας καὶ τῆς ἀστοργίας. Ἀλλ' ἡ Διοίκησις καὶ τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἀξία παντὸς ἐπαίνου καὶ εὐγνώμοσύνης, διότι ἐντὸς τοῦ γενικοῦ κυκεῶνος καὶ τῆς οἰκονομικῆς συγχύσεως δὲν ἀπώλεσε τὸ αἶσθημα τῆς πατριωτικῆς ἀλληλεγγύης μεταξὺ τῶν ἐθνικῶν ἰδρυμάτων, εἰς τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὴ ἀνήκει, ἀνταποκρίνεται δὲ εἰς τὸν τίτλον τοῦτον οὐχὶ διὰ κενῶν λόγων, ἀλλὰ διὰ τιμητικωτάτων ἔργων.

Ἡ Εὐθυμία Μερτσάρη, τὸ γένος Κτενᾶ, ἀδελφὴ τοῦ προώρως ἀποθανόντος διακεκριμένου συναδέλφου Κωνσταντίνου Κτενᾶ, διὰ διαθήκης συνταχθείσης τῇ 12 Μαρτίου 1944, ἐγκατέστησε κληρονόμον τὴν Ἀκαδημίαν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου της, ὁ ὁποῖος θὰ ἔχῃ ἐν ζωῇ μόνον τὴν ἐπικαρπίαν ἐπὶ τῆς μεγάλης οἰκίας της τῆς κειμένης εἰς τὴν ὁδὸν Αἰόλου. Ὡσαύτως ὥρισε διὰ τῆς αὐτῆς διαθήκης, ὅπως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου αὐτῆς τὰ ²/₃ τῆς ἀξίας τῆς ἐν Κηφισῇ καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Δηλιγιάννη οἰκίας της περιέλθουν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ἢ τὰ ²/₃ τῶν εἰσοδημάτων αὐτῆς πρὸς ὀργάνωσιν βραβείου φέροντος τὸ

ὄνομα Κωνσταντίνου Κτενᾶ. Ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Αἰόλου οἰκίας ἡ Ἀκαδημία θέλει ιδρύσει ὑποτροφίαν ἐπ' ὀνόματι Ἀντωνίου καὶ Ἑλένης Κτενᾶ πρὸς σπουδὴν τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν ὑπὸ ἀριστοῦχου τῶν ἡμετέρων Πανεπιστημίων. Ἐν περιπτώσει ἐνδεχομένης ἐκποιήσεως τῆς ἐν Κηφισίᾳ οἰκίας ὑπ' αὐτῆς τῆς διαθέτιδος, τὸ βραβεῖον Κωνσταντίνου Κτενᾶ θέλει ἐξυπηρετηθῇ ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐν Ἀθήναις οἰκίας.

Ἡ μνήμη τῆς εὐγενεστάτης καὶ ἀνταξίας ἀδελφῆς τοῦ μακαρίτου συναδέλφου προσλαμβάνει ἰδιαιτέραν καὶ μόνιμον αἵγλην διὰ τῆς ὑψηλόφρονος ταύτης κατακλείδος τοῦ βίου της, διὰ τῆς ὁποίας εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐθνικωτάτην χορείαν τῶν εὐεργετῶν τῆς Ἀκαδημίας.

Τὸ ἐν Τήνῳ Ἱερὸν Ἰδρυμα τῆς Εὐαγγελιστρίας ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἀκαδημίας ἐν ἑκατομμύριον δραχμῶν πρὸς βράβεισιν τοῦ καλλιτέρου θεολογικοῦ συγγράμματος κατὰ τὸ ἔτος 1947 συμφῶνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ Ἀ. νόμου 1099 τοῦ 1938.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀθλοθετεῖ τὸ ποσὸν τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν πρὸς προκήρυξιν βραβείου διὰ τὸ καλλίτερον ἱστορικὸν ἔργον, τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸν κατὰ τὰ ἔτη 1940 – 1941 διεξαχθέντα ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος πόλεμον.

Ὁ ἐκ Θράκης ὁμογενὴς ἔμπορος κ. Μενέλαος Ζωτιάδης ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἀκαδημίας ἐν ἑκατομμύριον δραχμῶν πρὸς προκήρυξιν βραβείου διὰ τὴν καλλιτέραν μελέτην περὶ τοῦ ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ ὥς καὶ περὶ ὀργανώσεως κρατικοῦ ἢ παρακρατικοῦ ὀργανισμοῦ σκοποῦντος τὴν προαγωγὴν τῶν σχέσεων τοῦ Κράτους καὶ τοῦ λαοῦ μετὰ τῶν ἐν τῇ διασπορᾷ Ἑλληνικῶν κοινοτήτων καὶ παροικιῶν. Ὁ εὐγενὴς ἀθλοθέτης ἵδρυσεν τὸ ἔπαθλον αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου.

Ὁ Σύλλογος τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἀνανεῶν παλαιὰν τοῦ ἀθλοθεσίαν ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἀκαδημίας τὸ ποσὸν τῶν ἑπτακοσίων πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν, ἵνα προκηρυχθῇ βραβεῖον εἰς μνήμην Κωνσταντίνου Γόντικα, τοῦ ἀειμνήστου Διοικητοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς, ἀπονεμητέον εἰς τὴν ἀρίστην πραγματείαν, τὴν ἀναφερομένην εἰς θέμα ἐκ τοῦ κύκλου τῆς δράσεως τῆς εἰρημένης Τραπεζῆς.

Εἶναι ἄξιος παντὸς ἐπαίνου ὁ Σύλλογος οὗτος, διότι τὸν τρόπον τοῦτον ἐξέλεξεν, ἵνα εὐγνωμόνως τιμήσῃ τὴν μνήμην τοῦ ὑπερόχου ἐκεί-

νου Διοικητοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης καὶ ἀνωτέρου ἀνθρώπου.

Ἡ Ἀκαδημία ἐκφράζει πρὸς τοὺς ἀθλοθέτας θερμοτάτας εὐχαριστίας, ἐκτιμᾷ δὲ ὅλως ἰδιαίτερώς κατὰ τὴν παρούσαν περίστασιν τὰς δωρεὰς ταύτας, αἱ ὁποῖαι διαπιστοῦσιν ὅτι δὲν ἐξέλιπε τὸ πνευματικὸν ἐνδιαφέρον καὶ ἡ στοργὴ πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν. Ὡς εὐχρηθῶμεν μόνον, ὅπως τὸ ἐνδιαφέρον τοῦτο ἀποβῇ εὐρύτερον καὶ ἰδίᾳ μεταξὺ τῶν τάξεων ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι ἐξαιρέτως εὐνοηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Κερδῶου Ἑρμοῦ, ἐλησμόνησαν ἐντελῶς τὰς πρὸς τὸν Λόγιον ὑποχρεώσεις αὐτῶν. Καὶ ὅμως αἱ ὑποχρεώσεις αὗται ἀποτελοῦσιν ἐθνικὸν καθήκον μάλιστα ἐν χώρᾳ, ἡ ὁποία κατὰ παράδοσιν μακροτάτην ἐθεράπευσε τὸ πνεῦμα καὶ τὴν εὐψυχον ἀρετὴν.

Ἡ Ἀκαδημία εἶναι εὐτυχῆς ἀγγέλλουσα ὅτι μετὰ μακρὸν ἀγῶνα κατάρθωσε νὰ ἀνακτήσῃ τὴν διὰ τὴν βιβλιοθήκην αὐτῆς προωρισμένην πτέρυγα τοῦ μεγάρου, τὴν τέως ὑπὸ τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου κατεχομένην. Τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον ἐγκατεστάθη εἰς τὸ δι' αὐτὸ οἰκοδομηθὲν διαμέρισμα τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου, οὕτω δὲ ἡ Ἀκαδημία θὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς πλουσίας αὐτῆς βιβλιοθήκης ἀνταξίως τῆς μεγάλης ἀποστολῆς τοῦ ιδρύματος καὶ τῶν πόθων τῶν μεγαλοδῶρων κτιστῶν τοῦ μοναδικοῦ τούτου μεγάρου Σίμωνος καὶ Ἰφιγενείας Σίνα. Ἡ Ἀκαδημία θεωρεῖ καθήκον νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας ὥς καὶ τὰς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας διὰ τὴν πρόθυμον ἀρωγὴν, τὴν ὁποίαν παρέσχον πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ διαμερίσματος τούτου τοῦ μεγάρου, δικαιοῦντες τὴν ἀπὸ μακροῦ χρόνου διατυπουμένην ἐκάστοτε εὐλογωτάτην αἵτησιν τῆς Ἀκαδημίας. Κατ' εὐτυχὴ συγκυρίαν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος 1946 ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Ἀκαδημίας ἐπλουτίσθη εὐρύτερον ἢ ἄλλοτε διὰ τῶν ἐξῆς σημαντικῶν δωρεῶν:

- 1) Τοῦ Ταμείου Ἀνταλλαξίμων τόμων 215.
- 2) Τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργικῆς Ἑταιρείας τόμων 89.
- 3) Τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Βασιλείου Κουρεμένου τόμων 12.
- 4) Τοῦ κ. Ἑμμανουὴλ Τσουδεροῦ τόμων 53.

Ἦτοι ἐν συνόλῳ εἰσῆλθον εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Ἀκαδημίας ἔκ τε δωρεῶν καὶ ἀνταλλαγῆς συγγραμμάτων μὲν τόμοι 574, περιοδικῶν δὲ τεύχη 331.

Πρὸς ἅπαντας τοὺς δωρητὰς τούτους ἡ Ἀκαδημία ἐκφράζει καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὰς θερμοτάτας αὐτῆς εὐχαριστίας.

Ἐπιστημονικαὶ ἀνακοινώσεις ὑπὸ τακτικῶν μελῶν, προσέδρων μελῶν καὶ ὑπὸ μὴ μελῶν ἐγένοντο ἐν συνόλῳ πεντήκοντα τρεῖς ἐν ταῖς τακτικαῖς συνεδρίασις τῆς Ἀκαδημίας.

Εἰς ἐκτάκτους δημοσίας συνεδρίας συνήλθεν ἡ Ἀκαδημία τρίς:

Πρῶτον μὲν τῇ 22α Μαΐου πρὸς ἑορτασμὸν τοῦ γενεθλίου τοῦ Πλάτωνος, τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς ἀρχαίας Ἀκαδημίας, τοῦ ὁποίου ἡ μεγαλύνυμος μνήμη θὰ τιμᾶται ἐφεξῆς κατὰ τὴν μνημονευθεῖσαν ἡμέραν τοῦ Μαΐου συμφώνως πρὸς ἀπόφασιν τῆς Ὀλομελείας ληφθεῖσαν τῇ προτάσει τοῦ Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας. Κατὰ τὸν πρῶτον ἑορτασμὸν τοῦ 1946 μετ' εἰσήγησιν τοῦ Προέδρου κ. Κούζη, ὠμίλησε περὶ τοῦ Πλάτωνος καὶ περὶ τῆς συμβολῆς αὐτοῦ εἰς τὸν σημερινὸν πολιτισμὸν ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Καλιτσουνάκης.

2. Εἰς δευτέραν ἑκτακτον δημοσίαν συνεδρίαν συνήλθεν ἡ Ἀκαδημία πρὸς ἑορτασμὸν τῆς ἐθνικῆς ἐπετείου τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, κατὰ ταύτην δὲ ὠμίλησεν ὁ Πρόεδρος κ. Κούζης.

3. Εἰς τρίτην ἑκτακτον συνεδρίαν συνήλθεν ἡ Ἀκαδημία τῇ 31ῃ Ὀκτωβρίου πρὸς ἐπίδοσιν τοῦ εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις τῆς πατρίδος ἀπονεμηθέντος τῇ 24 Μαρτίου 1941 χρυσοῦ μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα ὡς Γενικὸν Ἀρχηγὸν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων. Κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην ὠμίλησαν ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας, ἀπαντῶν δὲ ἐτίμησε τὴν Ἀκαδημίαν διὰ πρασφωνήσεως ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς.

Εἰς τὸ ἐν Ἡ. Π. τῆς Ἀμερικῆς συγκληθὲν κατ' Ὀκτώβριον ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν τῆς Washington καὶ τῆς Ἀμερικανικῆς Φιλοσοφικῆς Ἐταιρείας τῆς Φιλαδελφίας διεθνὲς Ἀκαδημαϊκὸν συνέδριον, ἡδυνήθη εὐχαρίστως ἡ Ἀκαδημία νὰ ἀποστείλῃ ἀντιπρόσωπον τὸν Ἀκαδημαϊκὸν κ. Σπυρίδωνα Δοντᾶν, τῆς δαπάνης τῆς ἀποστολῆς ταύτης καταβληθείσης ἐξ ὀλοκλήρου ὑπὸ τῶν δύο μνημονευθέντων Ἀμερικανικῶν ἐπιστημονικῶν σωμάτων, διότι ἄλλως διὰ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς Ἀκαδημίας τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο ἀδύνατον.

Κατὰ τὸ συνέδριον τοῦτο ὁ κ. Δοντᾶς ἐν μὲν Φιλαδελφίᾳ ὠμίλησε περὶ τῆς διατροφῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐν δὲ Οὐάσιγκτῶνι περὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐπιστημονικῶν Ἑλληνοαμερικανικῶν σχέσεων, ὑποδείξας τὰ πρόσφορα μέσα τῆς ἐπιτυχίας τοῦ σκοποῦ τούτου, τὴν ἀνταλλαγὴν καθηγητῶν καὶ καλλιτεχνῶν πρὸς μεγαλυτέραν διανοητικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν προσέγγισιν τῶν δύο φίλων λαῶν. Κατὰ τὴν περὶ τῆς δια-

τροφής τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀνακοίνωσιν τοῦ ὁ κ. Δοντᾶς εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ τονίσῃ παρεμπιμπτόντως ὅσα δεινὰ ὑπέστη ἡ Ἑλλάς κατὰ τὸν λιμὸν τῆς κατοχῆς καὶ ὅσας ἀκόμη ὑφίσταται στερήσεις, ἀνέφερε δὲ πρὸς τούτοις τὴν ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας ἡμῶν ἵδρυσιν τοῦ Ὑδροβιολογικοῦ Ἰνστιτούτου καὶ ὑπέδειξε τὰ σημεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ ἡδύνατο νὰ βοηθήσῃ ἡ Ἀμερικὴ καὶ νὰ διευκολύνῃ τὰς ἰχθυολογικὰς ἐρεῦνας τῆς Ἑλλάδος.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλως ἢ μετὰ τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικῶν κοινοτήτων ἐπελθοῦσα ἄμεσος ἐπαφὴ ἐνὸς Ἑλλήνου Ἀκαδημαϊκοῦ καὶ Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν εἶναι προφανές ὅτι ἤσκησε μεγάλην ἐθνικὴν ἐπίδρασιν, εἶναι δὲ στοιχειῶδες νὰ εὐχαριστήσωμεν τὴν Ἀμερικανικὴν μεγαλοδωρίαν, διότι παρέσχε τὴν εὐκαιρίαν τῆς διπλῆς ταύτης ἐπιτυχίας, ἄλλ' εἶναι καὶ εὖλογον νὰ εὐχηθῶμεν, ὅπως ἡ ἀγαθὴ αὕτη διάθεσις ἐπαναληφθῇ.

Εἰς ἄλλα συνέδρια ἢ Ἑλληνικῇ Ἀκαδημίᾳ δὲν ἡδυνήθη νὰ ἀποστείλῃ ἀντιπροσώπους, ἀλλ' εἰς μὲν τὸν πανηγυρισμὸν τῆς 200στῆς ἐπετείου τῆς ἰδρύσεως τῆς ἐν Ζυρίχῃ Ἑλβετικῆς Ἑταιρείας τῶν Φυσικῶν ἐπιστημῶν παρεκάλεσε τὸν ἐν Βέρνη καθηγητὴν κ. Σταῦρον Τσουρουκτσόγλου, ἀντεπιστέλλον αὐτῆς μέλος, ὅπως τὴν ἀντιπροσωπεύσῃ ἰδίαις αὐτοῦ δαπάναις, κατὰ δὲ τὰς ἐν Λονδίῳ γενομένας ἐορτὰς τῆς Royal Society (25 Ἰουλίου 1946) ἐπὶ τῇ 300στῇ ἐπετείῳ τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰσαὰκ Νεύτωνος, παρεκάλεσε τὸν ἐν Λονδίῳ Ἑλληνα πρεσβευτὴν, ὅπως ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν Ἀκαδημίαν.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Τὸ ἔργον τῶν ἐπιστημονικῶν παραρτημάτων τῆς Ἀκαδημίας, τὸ ὁποῖον προπολεμικῶς εἶχε προσλάβει γοργότατον ρυθμὸν καὶ ἀπέδωκε σημαντικὰ δημοσιεύματα, περιέχοντα παντοίας ἀξιολόγους ἐρεῦνας, δὲν ἐπανῆλθεν ἀκόμη εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ περιωπὴν, τοῦτο μὲν, διότι πλείονες τῶν ἐπιστημόνων τῶν παραρτημάτων εὐρίσκονται ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν αὐτῶν καὶ εἰδίκευσιν, τοῦτο δέ, διότι ἔτοιμοι ἀπὸ πολλοῦ ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι κατάκεινται ἀδημοσίευτοι, οὕτω δὲ ἀτονεῖ τὸ κέντρον τῆς περαιτέρω ἐρεύνης. Ἡ Κυβέρνησις καταβάλλει βεβαίως τοὺς μισθοὺς τοῦ τε ἐπιστημονικοῦ καὶ τοῦ διοικητικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀκαδημίας, ἀλλὰ ἐλλεῖπει ἀκόμη ἡ παλαιόστρα τῶν

ἐπιστημονικῶν δυνάμεων, ἐν τῇ ὁποίᾳ μόνη ἐπιδεικνύεται ἡ γινομένη ἐργασία, τὰ δημοσιεύματα. Ὅσάκις δὲ παρέχεται μετὰ μακρὰν προσπάθειαν χρηματικὴ τις βοήθεια, ἔρχεται αὕτη, κατὰ κανόνα, μετὰ μειωμένης ἀξίας, διότι ἐν τῷ μεταξὺ ἔχουσιν ἀύξηθῇ αἱ τιμαὶ τῶν δαπανῶν τῆς ἐκτυπώσεως, οὕτω δὲ ἀγωνιζόμεθα πάντοτε, ὅπως πληρώσωμεν τετρημένον πίθον καὶ λησμονεῖται ἡ ἀξία τοῦ ῥήτου καθ' ὃ *bis dat qui cito dat*, ὅτι δηλ. διπλῇ εἶναι ἡ δόσις ἢ ταχέως διδομένη. Ὡς εὐχρηθώμεν, ὅπως εἰς τὸ μέλλον ἡ εὐκταία αὕτη ταχύτης ἀποβῇ ἔμβλημα τοῦ δημοσίου θησαυροῦ, ἀφοῦ εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ οἰκονομικὴ ἱκανότης τῆς Ἀκαδημίας ἔχει μηδενισθῇ διὰ τοῦ διαβοήτου ἐκείνου νόμου ὑπ' ἀριθ. 18.

Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους δὲν κατωρθώθη ἀκόμη νὰ λειτουργήσῃ τὸ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας ἰδρυθὲν Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, τοῦ ὁποίου ἐπανειλημμένως ἐτονίσθη ἡ μεγάλη ὠφέλεια.

Τοῦ Ἀρχείου τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ δικαίου ἡ ἀπὸ τοῦ 1942 κενὴ θέσις τοῦ διευθυντοῦ μόλις ἐφέτος ἐπληρώθη διὰ τοῦ διορισμοῦ τοῦ κ. Ἰακώβου Βισβίτζη.

Τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἐνισχύθη κατὰ τὸ 1946 διὰ τῆς ἀποσπάσεως τοῦ καθηγητοῦ γυμνασίου κ. Σταύρου Μάνεση.

Ἀλλὰ καὶ παρὰ πάσας τὰς ἀντιξόους περιστάσεις τὸ ἀπομένον προσωπικὸν δὲν ἔπαυσεν ἐπιστημονικῶς ἐργαζόμενον καὶ παρασκευάζον ὕλην πρὸς δημοσίευσιν, ὅταν ἔλθῃ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου τῆς οἰκονομικῆς ἱκανότητος τῆς Ἀκαδημίας.

Α'. Τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἡσχολήθη κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος περὶ τὴν τακτοποίησιν τοῦ ἀτάκτου ὕλικου καὶ περὶ τὴν ἐνοποίησιν τῶν διαφόρων ἀρχείων τοῦ λεξικοῦ, ἡ ὁποία θέλει θέσῃ σταθερωτέραν βάσιν τοῦ ἔργου τῆς δημοσίευσως τοῦ θησαυρισθέντος γλωσσικοῦ ὕλικου. Ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης προέκυψαν 314 κυττῶν δελτίων ἀντὶ τῶν παλαιότερων 186, προβλέπεται δὲ μετὰ τὸ πέρας τῆς ὅλης ἐργασίας ὁ ἀριθμὸς τῶν 500 κυττῶν μετὰ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως περίπου ἑκατομμυρίου ἀρχεϊακῶν δελτίων.

Ἡ ἐργασία αὕτη, κριθεῖσα εὐλόγως ἐπείγουσα, περιώρισε τὴν σύνταξιν καὶ τὴν ἀποδελτίωσιν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Β'. Τὸ Λαογραφικὸν Ἀρχεῖον εἰργάσθη μετὰ ἡλαττωμένου τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, διὰ δὲ τοὺς γνωστοὺς οἰκονομικοὺς λόγους δὲν κατέστη δυνατόν νὰ γίνωσιν ἀποστολαὶ τοῦ προσωπικοῦ πρὸς περισυλλο-

γὴν λαογραφικῆς ὕλης, οὕτω δὲ τὸ ἀρχεῖον ἐπλουτίσθη μόνον διὰ τινων συλλογῶν, κατατεθεισῶν ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου, καὶ διὰ τοῦ προϊόντος τοῦ σταχυολογηθέντος ἐκ τοῦ ἀρχείου τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ ἐκ σελίδων χειρογράφων 2500, περιεχουσῶν ᾠσματα (292), δῦστιχα (146), παροιμίας (588), παραδόσεις (40), μύθους (5), παραμύθια (24), εὐτραπέλους διηγήσεις (30), αἰνίγματα (42), ἐπιδάς (8), παιδιὰς (7), ἀράς (90), παρωνύμια (213), τοπωνύμια (287), ὀνόματα προσωπικὰ ἐκ ζώων (774) καὶ ἄλλην ὕλην ἐκ τοῦ βίου τοῦ λαοῦ.

Παρὰ ταῦτα ἐγένετο ἀποδελτίωσις 22 χειρογράφων ἐκ 3148 σελίδων, ἐξηκολούθησε δὲ ἡ κατάταξις καὶ ἡ ἐπεξεργασία τῆς ἀποθησαυρισθείσης ὕλης.

Ὡσαύτως ἐσυνεχίσθη ἡ μελέτη τῶν δημοτικῶν ᾠμάτων πρὸς ἐκλογὴν τῶν ἐπιστημονικῶς καταλληλοτέρων παραλλαγῶν διὰ τὸ παρασκευαζόμενον ἀπάνθισμα ᾠμάτων τοῦ λαοῦ, κατετάχθησαν δὲ καὶ πλεῖστα τῶν ἀκατατάκτων ᾠμάτων τοῦ Ἀρχείου. Ἐκτὸς τούτων ἐγένετο ἀνακατάταξις 2400 παροιμιῶν καὶ ἐπετεύχθη ἐνότης συστήματος, ὥστε νὰ καταστῇ ἐν προσεχεῖ μέλλοντι δυνατὴ ἡ συγκρότησις ἀπανθίσματος τῶν Ἑλληνικῶν παροιμιῶν πρὸς δημοσίευσιν.

Περαιτέρω ἐγένετο κατάταξις τῶν περὶ ζώων μύθων κατὰ τὸ σύστημα *Aarne* καὶ συνετάχθη μέγα μέρος τῆς λαογραφικῆς βιβλιογραφίας τῶν ἐτῶν 1940 – 1946, ἔτι δὲ συνεπληρώθη ἡ κατάταξις τῆς εἰς τὴν λαϊκὴν λατρείαν καὶ τὴν μαντικὴν ἀναφερομένης λαογραφικῆς ὕλης, προήχθη δὲ σημαντικῶς ἡ κατάταξις τῆς περὶ τῆς δημώδους ἱατρικῆς ὕλης.

Ἡ Μουσικὴ Συλλογὴ δὲν ἀπέκτησε τὴν οἰκονομικὴν εὐχέριαν, ὅπως λειτουργήσῃ, οὐδὲ κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος. Ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Ἀρχείου ἐπλουτίσθη διὰ τῆς δωρεᾶς 29 βιβλίων.

Γ'. Τὸ Μεσαιωνικὸν Ἀρχεῖον μετὰ ἡλαττωμένου καὶ τοῦτο προσωπικοῦ λόγῳ ὑποτροφίῶν σπουδῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐξετέλεσε, κατὰ τὸ πλεῖστον, ἐργασίαν ἀποδελτιώσεως ἱστορικῆς καὶ ἄλλης μεσαιωνικῆς ὕλης ἐκ 36 δημοσιευμάτων.

Πολύτιμον δὲ ἐπικουρίαν παρέσχε τὸ προσωπικὸν τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου κατὰ τὴν παραλαβὴν καὶ καταγραφὴν τῶν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν παραχωρηθέντων βιβλίων τοῦ ἄλλοτε *Instituto di alta cultura Italiana*, τὰ ὅποια ἀποτελοῦσιν ἀξιόλογον βιβλιοθήκην Ἰταλικῆς λογοτεχνίας καὶ ἱστορίας ἐκ 5450 περίπου τόμων.

Ὡσαύτως παρελήφθησαν ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀνταλλαξίμων δωρηθέντα

320 περίπου έργα αναγόμενα κατά τὸ πλεῖστον εἰς τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὠφελιμώτατα εἰς τὸ ἔργον τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου.

Δ'. Τὸ Ἀρχεῖον τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου μόλις περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους ἀποκτήσαν Διευθυντήν, τὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ μόνον ὑπάλληλον αὐτοῦ, δὲν ἔχει ἀκόμη νὰ παρουσιάσῃ ἔργασίαν πρὸς ἀνακοίνωσιν.

Γενικὸν διὰ πάντα τὰ ἐπιστημονικὰ ταῦτα παραρτήματα μειονέκτημα ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἡ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀναπόφευκτος ἀναστολή τῶν ἐπετηρίδων, ἐν ταῖς ὁποίαις ἐδημοσιεύοντο αἱ ἐπιστημονικαὶ ἔρευναι τῶν συντακτῶν τῶν ἀρχείων ὅτε ἡ Ἀκαδημία εἶχε περιουσίαν.

Ε'. Τὸ νεαρὸν παράρτημα τῆς Ἀκαδημίας, Ὑδροβιολογικὸν Ἰνστιτούτον ἐγκατασταθὲν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Μαΐου εἰς τὴν ἐν Φρεαττοῖ τοῦ Πειραιῶς ἔπαυλιν Σκουλούδη, ἐπισκευασθεῖσαν δαπάναις τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ἤρχισεν ἀπὸ τινος χρόνου τὰς ἐπιστημονικὰς τοῦ ἐργασίας διὰ προσωπικοῦ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐθελοντικοῦ. Λειτουργοῦσιν ἤδη ἐν αὐτῷ δύο τμήματα, τὸ χημικὸν καὶ τὸ βιολογικόν, ἐν αὐτοῖς δὲ γίνεται ἡ ἐπεξεργασία καὶ μελέτη τῶν διὰ τοῦ βοηθητικοῦ πλοίου τοῦ Ἰνστιτούτου «Γλαύκης» κομιζόμενα ἐκάστοτε δειγμάτων. Κατ' αὐτὰς πρόκειται νὰ παραληφθῇ τὸ ἐν Ρόδῳ ὑπάρχον Βιολογικὸν Ἰνστιτούτον, τὸ ὁποῖον θὰ ἀποτελέσῃ παράρτημα τοῦ ἐν Πειραιεὶ Ὑδροβιολογικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Ἀκαδημίας. Εἰς ἀμφότερα τὰ κτίρια ταῦτα τοῦ Ἰνστιτούτου θέλει στεγασθῇ καὶ ἡ ὑπηρεσία τῆς ἀλιείας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ταχεῖα ἐφαρμογὴ τῶν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν τοῦ Ἰνστιτούτου ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀλιείας.

Τὸ βοηθητικὸν πλοῖον τοῦ Ἰνστιτούτου εἶναι πετρελαιοκίνητον 40 τόννων, παρεχωρήθη δὲ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ μετωνομάσθη ὑπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου «Γλαύκη». Ἡ «Γλαύκη» ἐξετέλεσε μέχρι τοῦδε εἰς τὸ Αἶγαῖον τρία ταξίδια ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπὸ τῆς UNRRA μετακληθέντος Γάλλου εἰδικοῦ καθηγητοῦ κ. Belloc. Κατὰ τὸ πρῶτον ταξίδιον διήνυσεν τὸ πλοῖον 663 μίλια καὶ προέβη εἰς 36 σταθμοὺς παρατηρήσεων καὶ λήψεως θαλασσίου ὕδατος, θερμοκρασίας καὶ ἄλλων στοιχείων ἀναγκαίων εἰς τὴν ἔρευναν. Κατὰ τὸ δεῦτερον ταξίδιον διηνύθησαν 594 μίλια καὶ ἐγένοντο 34 σταθμοί. Κατὰ δὲ τὸ τρίτον διηνύθησαν 873 μίλια μετὰ 55 σταθμῶν.

Κατὰ τὰ ταξίδια ταῦτα ἐξηρευνήθη ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὸ Αἰ-

γαῖον ἀπὸ τῆς Κρήτης καὶ τῶν Κυθήρων μέχρι τῶν ἀκτῶν τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης, ἐγένοντο δὲ σημαντικαὶ ἐπιστημονικαὶ παρατηρήσεις καὶ ἐπιστοποιήθησαν γεγονότα, ἐκ τῶν ὁποίων ἐλπίζεται νὰ ἐπιτευχθοῦν ἐν τῷ μέλλοντι μεγάλα ὠφελήματα διὰ τὴν ἀλιείαν.

Ἐν σχέσει πρὸς τὸν βραχὺν χρόνον τῆς λειτουργίας τοῦ Ἰνστιτούτου τὰ πορίσματα τῆς ἐργασίας αὐτοῦ εἶναι ἀξιόλογα, τοῦτο δὲ ὀφείλεται εἰς τὴν ἀξιέπαινον δραστηριότητα, τὴν ὁποίαν ἀνέπτυξεν ἡ διοικητικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ νέου ιδρύματος. Τοῦτο δὲ ἐνθαρρύνει τὴν Ἀκαδημίαν, ὥστε νὰ ἐλπίζει ἔτι πολυτιμότερα πορίσματα ἐκ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ὑδροβιολογικοῦ Ἰνστιτούτου.

ΒΡΑΒΕΙΑ

Παρά τὸ ἐπιστημονικὸν αὐτῆς ἔργον ἡ Ἀκαδημία ἀπένεμεν ἄλλοτε καὶ πλείονα βραβεῖα καὶ ἐπαίνους εἰς τοὺς ἐκτὸς τῆς Ἀκαδημίας ἐργαζομένους, διότι διέθετε πρὸς τοῦτο καὶ τὰ ἀναγκαῖα χρήματα ἐκ τε τῆς ἰδίας αὐτῆς περιουσίας καὶ ξένων ἀθλοθεσιῶν. Ἀλλ' ἄφ' οὗτου κρατικῇ πρωτοβουλίᾳ ἀπώλεσε τὴν περιουσίαν αὐτῆς, ἡ δ' ἔξωθεν εὐμενῆς ἐπικουρία σπανίζει, διότι δὲν ἐκτιμᾶται πλέον ἡ πνευματικὴ καὶ ἄλλη ἐθνικὴ ἐργασία οὐδὲ κρίνονται ἀπαραίτητα τὰ κίνητρα πρὸς προαγωγὴν ταύτης ὑπὸ τῶν ἐχόντων περισσεῖαν χρημάτων, οἷον ἐκτὸς Ἑλληνικοῦ τόπου καὶ χρόνου ζώντων, εἶναι ὑποχρεωμένη καὶ ἡ Ἀκαδημία νὰ ὑστερῇ ἐν τῷ ἄλλως ἐθνικῶς σημαντικωτάτῳ κεφαλαίῳ τούτῳ, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε ἀπέφερεν ἀξιολόγους καρποὺς διὰ τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα τῆς εἰρηνικῆς προόδου.

Διὰ τοῦτο ἡ Ἀκαδημία ἀπονέμει ἐφέτος κατ' ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας ἓνα μόνον ἔπαινον εἰς τὸν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας Διευθυντὴν τῶν τεχνικῶν ὑπηρεσιῶν κ. Γεώργιον Πάντζα-ρην διὰ τὴν λεπτομερεστάτην στατιστικὴν τῶν ζημιῶν τῶν σχολείων τῆς Ἑλλάδος, αἱ ὁποῖαι ἐπροξενήθησαν ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν, τῶν Γερμανῶν καὶ τῶν Βουλγάρων κατὰ τὸν πόλεμον. Τὸ καὶ ἐθνικῶς χρησιμώτατον ἔργον εἶναι σύλληψις καὶ ὀργάνωσις ἑνὸς ἀνδρός, ὅστις καὶ ἐπαινεῖται, ἀλλ' ὁ ἔπαινος ἀντανεκλᾷ καὶ εἰς πάντας τοὺς ἀφανεῖς συνεργάτας, οἱ ὁποῖοι ἠκολούθησαν τὰς ἐσκεμμένας ἐκείνου ὁδηγίας πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ πολυτίμου διὰ τὰς διεκδικήσεις τῆς Ἑλλάδος καὶ πρὸς διαφωτισμὸν τῆς κοινῆς γνώμης ἔργου.

ΜΕΤΑΛΛΙΑ

Συμφώνως πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ ὀργανικοῦ αὐτῆς νόμου διαγραφομένην διαδικασίαν ἡ Ἀκαδημία ἀπονέμει :

Χρυσοῦν μετάλλιον εἰς τὴν Ἀνωτάτην Σχολὴν Καλῶν Τεχνῶν, διότι ἐπὶ μίαν καὶ πλεον ἑκατονταετίαν, συμπληρωθεῖσαν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἐθνικῆς δουλείας, ἀόκνως καὶ σταθερῶς εἰργάσθη πρὸς ἀναγέννησιν τῆς τέχνης ἐν αὐτῇ τῇ ἐστίᾳ τῆς πατρίου καλλιτεχνίας καὶ ἀπέβη τὸ φυτώριον μεγάλων καλλιτεχνῶν, οἱ ὅποιοι διὰ τῆς τέχνης αὐτῶν ἐτίμησαν τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα καὶ παρ' ἡμῖν καὶ ἐν τῇ ξένῃ, ἔδειξαν δὲ ὅτι τὰ καλλιτεχνικὰ σπέρματα δὲν ἐνεκρώθησαν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ψυχῇ, ἀλλ' ὅτι δι' ἐνδελεχοῦς καλλιιεργείας εἶναι ἱκανά, ὅπως ἀναδῶσωσι καὶ πάλιν καλλίκαρπα δένδρα, ὥστε μετὰ τῆς ἐπιστήμης, τῆς λογοτεχνίας καὶ τῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν νὰ ἀπαρτισθῇ ἑδραῖος καὶ εὐέλπεις εἰς ἀκτινοβολίαν ὁ νέος Ἑλληνικὸς πολιτισμός. Ἡ τέχνη εἶναι εἷς τῶν εὐγενεστέρων παραγόντων παντὸς ὑψηλοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ καὶ ἀπαύγασμα ὕγιων ἰδεῶν καὶ εὐγενῶν συναισθημάτων, οἷα ἐν Ἑλλάδι τὸ πρῶτον ἐγεννήθησαν διὰ νὰ ἐξευγενίσουν σύμπαντα τὸν κόσμον. Τοιαύτην ἀποστολὴν μεγάλην καὶ θαυμαστὴν ἔχει ἡ ἐν Ἀθήναις Ἀνωτάτῃ Σχολῇ τῶν Καλῶν Τεχνῶν, τὸν δὲ μέγαν τοῦτον σκοπὸν μετὰ βαθείας ἐπιγνώσεως καὶ ζήλου ἐπεδίωξε κατὰ τὸν ὑπερεκατονταετῆ αὐτῆς βίον ἄριστος οἰωνὸς καὶ διὰ τὴν ἀρξαμένην δευτέραν ἑκατονταετίαν.

Ἀργυροῦν Μετάλλιον ἀπονέμει ἡ Ἀκαδημία εἰς τὴν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἐδρεύουσαν Διοίκησιν περιθάλψεως καὶ ἀνασυγκροτήσεως τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν διὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι δρᾶσιν αὐτῆς κατὰ τε τὸν πόλεμον καὶ μετ' αὐτὸν ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἐπισιτισμὸν τοῦ λαοῦ καὶ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς χώρας. Ὅσοι διατηροῦν ζωηρὰν τὴν ἀνάμνησιν τῶν ζοφερῶν ἐκείνων ἡμερῶν τοῦ ἀπηνουῖς λιμοῦ, τὸν ὅποιον προεκάλεσαν καὶ ὠργάνωσαν μετὰ ψυχραίμου σκέψεως οἱ ὦμοι κάτοχοι τῆς ἡμετέρας χώρας, ὀφείλουν νὰ ἔχουν ζωηρὸν καὶ τὸ αἶσθημα τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς πάντας ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἔσωσαν τὸν τόπον ἀπὸ πλήρους καταστροφῆς μόλις ἐπληροφορήθησαν παρὰ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς τότε Κυβερνήσεως τοῦ Καίρου τὴν δεινὴν ἐκείνην κατάστασιν, τὴν ὁποίαν ἐπεββαίωσαν καὶ ἄλλαι διεθνεῖς πληροφορίες. Μεταξὺ τῶν πολλῶν, οἱ ὅποιοι ἐβοήθησαν τὴν ἀσπαίρουσαν τότε ὑπὸ τὸ πέλμα τῶν τυράννων Ἑλλάδα ἐξέχει ἡ φιλόανθρωπος ἀποστολὴ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, ἡ

γνωστή υπό τὸ συντετμημένον ὄνομα UNRRA, τῆς ὁποίας ἡ δρᾶσις ἐξηκολούθησεν εὐεργετική καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος, λήγει δὲ μετὰ τοῦ παρόντος ἔτους. Ἡ ἀνωτέρα αὕτη ἠθικὴ ἀναγνώρισις, τὴν ὁποίαν ἐκπροσωπεῖ τὸ μετάλλιον τῆς Ἀκαδημίας, ἀπευθύνεται εἰς τὴν ὑψηλὴν ιδέαν τῆς φιλανθρωπίας, ἡ ὁποία ἐμπνέει τὰ ἠνωμένα ἔθνη καὶ ἀποτελεῖ τίτλον εὐγενείας δι' αὐτά. Ἡ εὐχὴ τῆς Ἑλλάδος εἶναι, ὅπως τὸν τίτλον τοῦτον τῆς εὐγενείας ἐνισχύσῃ καὶ ὁ ἔτι σημαντικώτερος τίτλος τῆς δικαιοσύνης. Ἀλλὰ παρὰ πᾶν παράπονον τῆς χώρας ἡμῶν οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποτιμήσῃ τὸ σημαντικὸν φιλανθρωπικὸν ἔργον τῆς UNRRA ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀλλαχοῦ. Ὅτι δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν ὑφίστανται παρόμοιαι σήμερον συνθήκαι λιμοῦ, δεχόμεναι τὴν φιλάνθρωπον ἐπικουρίαν τῶν νικητῶν πρὸς πᾶσαν δυνατὴν ἀποτροπὴν τοῦ ὀλέθρου τῶν ἡττημένων πληθυσμῶν, ἃς ἀποτελέσῃ ψυχικὸν λουτρὸν ἀναβαπτίσεως διὰ τοὺς ἐξαπολύσαντας τὸν ὄλεθρον κατὰ τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου μετὰ πρωτοφανοῦς σκληρότητος καὶ βαρβαρικῆς ὄντως ὁρμῆς. Διὰ τοῦτο τιμῶμεν καὶ βραβεύομεν τὴν ιδέαν τῆς φιλανθρωπίας, ὅπως αὕτη ἡσκήθῃ καὶ γενικώτερον ὑπὸ τῆς UNRRA καὶ εἰδικώτερον ἐν Ἑλλάδι διὰ τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν ἀνασυγκρότησιν τοῦ δεινοπαθήσαντος ἀκριβῶς διὰ τὰς ιδέας ταύτας Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἀργυροῦν Μετάλλιον ἀπονέμει ἡ Ἀκαδημία καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Πολεμικὴν Περίθαλψιν (Greek War Relief) δι' ὅσα ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος μέχρι τοῦδε ἔπραξεν. Ὅπως καὶ ἐν τῇ περιπτώσει τῆς UNRRA οὕτω καὶ προκειμένου περὶ τῆς Ἑλληνικῆς Πολεμικῆς Περιθάλψεως ἡ Ἀκαδημία βραβεύει τὴν φιλάνθρωπον ιδέαν τῶν εὐγενῶν ιδρυτῶν τῆς ἐνώσεως ταύτης, Ἑλλήνων καὶ Φιλλελήνων τῆς Ἀμερικῆς, οἱ ὅποιοι ἔσχον τὴν πρωτοβουλίαν τῆς συμπήξεως τοῦ σωματείου καὶ τῆς εὐρείας διενεργείας ἐράνων πρὸς παροχὴν βοήθειας εἰς τὴν καὶ ὑπὲρ αὐτῶν δεινοπαθήσαντων Ἑλλάδα. Ἐβοήθησε δὲ πολλαχῶς τὴν Ἑλλάδα ἡ Ἑλληνικὴ Πολεμικὴ περίθαλψις διὰ τῆς παροχῆς παντοίων ἐφοδίων εἰς τὸν πάσχοντα πληθυσμὸν καὶ διὰ τῆς ἐνισχύσεως τῶν διαφόρων κλάδων τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας τῆς χώρας. Πρόκειται δὲ νὰ συνεχισθῇ τὸ ἔργον αὐτῆς καὶ κατὰ τὸν προσεχῆ χρόνον μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου καὶ τῆς αὐτῆς στοργῆς. Ἀλλὰ καὶ τὰ μέχρι τοῦδε συντελεσθέντα δικαιοῦσι τὴν ἀπονομὴν τοῦ μεταλλίου εἰς τὸ ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς εὐγενές τοῦτο σωματεῖον, τὸ ὁποῖον τοιαύτην ἥσκησε φιλανθρωπίαν ἐν Ἑλλάδι καὶ ὥς σύνολον ἀνταξίως ἐξεπροσώπησε τὴν ὑψηλὴν

ταύτην ιδέαν, ἡ ὁποία κεῖται ὑπεράνω πάσης πολιτικῆς ἀντιλήψεως, ἀσχέτου πρὸς τὰς εὐγενεῖς ιδέας, αἵτινες ἐμπνέουν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἀσφαλῶς θὰ ἐμπνέουν τοὺς μεγαλόφρονας συντελεστὰς τοῦ Σωματείου. Διὰ τοῦτο τιμᾷ σήμερον ἡ Ἀκαδημία τὸ λαμπρὸν ἔργον τῆς Ἀμερικανικῆς ταύτης ἀποστολῆς.

3. Ἀργυροῦν Μετάλλιον ἀπονέμεται ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὸν ἐπιφανῆ Ἀμερικανὸν Ὑγιεινολόγον κύριον Daniel Edward WRIGHT δι' ὅσα πολλὰ καὶ μεγάλα ἔπραξεν ὑπὲρ τοῦ ἐξαφανισμοῦ τῆς ἐλονοσίας ἐν Ἑλλάδι, ἰδίᾳ τελευταῖον ὡς διευθυντῆς τοῦ οἰκείου τμήματος τῆς UNRRA.

Ὁ κ. Wright εἶναι ἀφωσιωμένος εἰς τὴν ιδέαν τῆς βελτιώσεως τῆς ὑγείας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀπὸ τοῦ 1930, ὅτε τὸ πρῶτον ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡς μέλος τῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἰδρύματος Rockefeller μετὰ πρόσκλησιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Τότε ἵδρυσε καὶ ἐπὶ ἐξαετίαν διηύθυνε τὸ τμήμα τῆς ὑγιεινομικῆς μηχανικῆς ἐν τῇ Ὑγιεινομικῇ Σχολῇ τῶν Ἀθηνῶν, παρεσκεύασε δὲ κατάλληλον προσωπικὸν διὰ σπουδῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ ἐνταῦθα προοριζόμενον διὰ τὴν ἐξυγίανσιν τῆς χώρας, δαπάναις τοῦ Ἰδρύματος Rockefeller τῇ εἰσηγήσει τοῦ κ. Wright δημιουργηθειῶν ὑποτροφιῶν. Παρὰ ταῦτα ὁ κ. Wright προέβη τότε, δαπάναις τοῦ αὐτοῦ ἰδρύματος, εἰς ὑποδειγματικὰς ἐξυγιάνσεις, τὰς ὁποίας ἐπεξέτεινε δαπάναις τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς. Ἀπὸ τοῦ 1936 μέχρι τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου τετράκις τοῦ ἔτους παρηκολούθει προσωπικῶς τὸ ἔργον τῆς ἐξυγιάνσεως. Ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος ἐξηκολούθησε μετ' ἐξαιρέτου ζήλου τὸ ἔργον τοῦτο ἐλθὼν ἐδῶ ἐπὶ κεφαλῇς εἰδικοῦ τμήματος τῆς UNRRA μετ' εὐρυτάτου προγράμματος ἐξυγιάνσεως, τοῦ ὁποίου τὴν χρηματοδότησιν ἐπέτυχε διὰ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ κύρους. Ἦδη φροντίζει ἐν Ἡ. Π. τῆς Ἀμερικῆς, ὅπως τὸ σωτήριον τοῦτο ἔργον ἐξακολουθήσῃ καὶ μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς UNRRA. Ἡ ἀκάματος προσπάθεια τοῦ ἀνδρὸς ἐκορυφώθη ἐν τῇ διεξαγωγῇ τοῦ κατὰ τῆς ἐλονοσίας ἀγῶνος, ὅστις ἐνισχύθη ὑπὸ μὲν τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς δι' ἐμψύχου ὕλικου καὶ τῆς χορηγίας 5 δισεκατομμυρίων δραχμῶν, ὑπὸ δὲ τῆς UNRRA διὰ τῆς διαθέσεως τριακοσίων περίπου τόννων χημικῶν διαλυμάτων, εἰδικῶν ἀεροπλάνων, φορτηγῶν αὐτοκινήτων, μοτοσυκλετῶν καὶ συσκευῶν ψεκασμοῦ. Ἡ ὅλη δὲ ἐργασία εὐρίσκεται διαρκῶς ὑπὸ τὴν ἄμεσον τοῦ κ. Wright καθοδήγησιν καὶ ἐκτελεῖται ὑπὸ πολυαρίθμου ἐπιτελείου ἐξ Ἑλλήνων καὶ Ἀμερικανῶν,

έμπνεομένων υπό τών αὐτῶν ἀρχῶν τῆς τεχνικῆς ἐμπειρίας καί τῆς ὑψηλῆς φιλανθρωπίας τοῦ ζηλωτοῦ αὐτῶν ἀρχηγοῦ. Τὸ μέχρι τοῦδε ἐπιτελεσθὲν ἔργον εἶναι εὐρυτάτης ἐκτάσεως, ἐπροστατεύθησαν δέ, κατὰ τὸν γενόμενον ὑπολογισμόν, 3.800.000 κάτοικοι ἤτοι τὰ $\frac{80}{100}$ τῶν ἐλonoσούντων, ἡλαττώθη δὲ σημαντικῶς ἡ ἐπιδημικότης τῆς ἐλονοσίας καί διὰ τῆς σχεδὸν ὁλοσχεροῦς ἐξαφανίσεως μυιῶν, φλεβοτόμων, κοινῶν κωνώπων καί ἄλλων παρασίτων ἐπροστατεύθη ἡ καθόλου ὑγεία τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ εἰς σημαντικὸν βαθμόν.

Ἡ Ἀκαδημία ἐκτιμῶσα τὴν ἐπιστήμην καί τὸν ἔνθεον ζῆλον καί τὸν σταθερὸν φιλελληνισμόν τοῦ κ. Wright ὥς καί τὰ λαμπρὰ ἀποτελέσματα ὥς πρὸς τὴν ἐξυγίανσιν τῆς χώρας, ἐθεώρησε καθήκον αὐτῆς νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπίσημον ταύτην ἀναγνώρισιν τῶν πολυτίμων πρὸς τὴν Ἑλλάδα ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀνδρός, βεβαία ὅτι ἀνταποκρίνεται εἰς τὰ αἰσθήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καί πρὸς τοὺς βοηθήσαντας αὐτὸν ἐν τῇ σωτηρίᾳ τῆς ὑγείας τῆς χώρας καί τῆς ζωτικότητος τῆς φυλῆς.

Τοιοῦτο ὑπῆρξε τὸ ἔργον τῆς Ἀκαδημίας κατὰ τὸ ἔτος 1946 οὐδὲ πόρρωθεν προσεγγίσαν τὴν προπολεμικὴν δρᾶσιν τοῦ ιδρύματος. Καί ἡ μὲν ἐν τῇ Ἀκαδηδίᾳ συντελουμένη ἀξιόλογος ἐπιστημονικὴ ἐργασία παραμένει ἄγνωστος διὰ τὴν ἀδυναμίαν τῆς ἐκτυπώσεως τῶν δημοσιευμάτων καί ἰδίᾳ τῶν πρακτικῶν καί τῶν ἐπετηρίδων τῶν ἐπιστημονικῶν παραρτημάτων, τὸ δὲ βραβευτικὸν ἔργον τὸ συντελοῦν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν καί ἄλλην ἐκτὸς τῆς Ἀκαδημίας πρόοδον κατέπεσεν εἰς μηδαμινὴν στάθμην, ἀναξίαν τῶν πνευματικῶν παραδόσεων τῆς χώρας.

Καί ὅμως ἡ θεραπεία τῶν ἐπιστημῶν καί τῶν τεχνῶν εἶναι ἀπαράιτος παράγων καί γνώμων τοῦ πολιτισμοῦ πάσης χώρας, ἐπιθυμούσης νὰ εἶναι πεπολιτισμένη καί νὰ πιστεύεται ὥς τοιαύτη. Ἡ μεγάλη Ἑλληνικὴ παράδοσις εἶναι ἀψευδὴς τούτου μάρτυς, σκοτεινοὶ δὲ καλοῦνται καί εἶναι οἱ αἰῶνες ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι δὲν ἐκαλλιέργουν τὸ πνεῦμα. Οἱ νικηφόροι πόλεμοι, οἱ μαρτυροῦντες τὴν μαχητικὴν ἀλκὴν τῶν ἐθνῶν, εἰς οὐδὲν ὠφελοῦσιν, ἐὰν δὲν ἀκολουθῇ εἰς αὐτοὺς περίοδος εἰρήνης καρποφόρου ἐν πάσῃ ἐκδηλώσει τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ, τοῦ τε πνευματικοῦ καί τοῦ ὑλικοῦ. Ἐστεμμένος ἡγέτης μεγάλου ἔθνους θαυμασθέντος κατὰ τὸν πόλεμον διὰ τὴν καρτερίαν τὴν τε στρατιωτικὴν καί τὴν πολιτικὴν, ἠυχήθη προσφάτως εἰς τὸν λαόν του ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς, ἵνα «ἡ ἀνασυγκρότησις τῆς χώρας ἐκείνης, ἡ ὁποία εἶναι ἀνάγκη νὰ

γίνῃ ἐπειγόντως, εἶναι καὶ πνευματικὴ καὶ ὕλική». Τίς εἶναι δυνατόν νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν φωτεινὴν ταύτην ἀλήθειαν; Ἄλλὰ καὶ ποῖα Κυβέρνησις, ἀξία τῆς ἡγεσίας τοῦ ἔθνους, δύναται νὰ ἀπιστήσῃ ἀτιμωρητὶ εἰς τὴν ὑψηλὴν ταύτην ἀρχήν;

Ἡ Ἑλλάς, Μεγαλειότατε, ηὐτύχησεν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν Σου νὰ κερδήσῃ περίλαμπρον πολεμικὴν νίκην, διὰ τὴν ὁποῖαν ἤκουσεν ἀτελεύτητα ἐγκώμια. Ἐπιτρέπεται στηριζομένη ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ βάθρου τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, ἡ ὁποῖα εἶναι ὅλη πνεῦμα καὶ εὐψυχία ἀπαράμιλλος, νὰ ἀπολέσῃ τὴν μάχην τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ ἀρτίου πολιτισμοῦ; Ἄς εὐχηθῶμεν, ὅπως καὶ κυβερνῶντες καὶ κυβερνώμενοι ἐνστερνισθῶσι τὰς ἀληθείας ταύτας, διότι οὐδεὶς ἄξιος τοῦ ὀνόματος πολιτισμὸς εἶναι πλήρης καὶ ἰσορροπὸς ἄνευ τῆς θεραπείας τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ πνεύματος ἐν γένει. Ἡ ὕλη εἶναι μέσον καὶ οὐχὶ σκοπός. Τελικὸς σκοπὸς εἶναι τὸ πνεῦμα, μάλιστα δὲ διὰ τοῦς Ἑλληνας, ἐνθυμουμένους τὸ περίφημον ἐκεῖνο τοῦ Κράτητος: Φιλοσοφεῖτε μᾶλλον ἢ ἀναπνεῖτε· κρεῖττον γὰρ τὸ εὖ ζῆν, ὃ ποιεῖ φιλοσοφία, τοῦ ζῆν, ὃ ποιεῖ ἀναπνοή.